

Tillögur Samtaka sveitarfélaga á Norðurlandi vestra að áhersluverkefnum 2017

Verkefni 1	Heiti verkefnisins Samgönguáætlun
Markmið (1-2 setningar)	Markmið verkefnisins er að til verði heildstæð mynd af samgöngukerfi landshlutans og öðrum mikilvægum innviðum, auk skýrrar forgangsröðunar heimamanna á þeim verkefnum sem snúa að ríkinu.
Stutt verkefnalýsing (útdráttur úr verkefnalýsingu)	Til að fá heildaryfirlit yfir stöðu mála í landshlutanum verða eftirtaldar upplýsingar teknar saman: <ol style="list-style-type: none"> 1. Vegakerfið – lengd vega – gerð yfirborðs – ástand vega – brýr - umferð – slysatíðni – lýsing - viðhald – (vetrar)þjónusta o.fl. 2. Reiðstígar – hjólaleiðir – áningarstaðir - merkingar 3. Hafnir – aðstaða - stærð – starfsemi o.fl. 4. Flugvellir – aðstaða – stærð – starfsemi (þyrlur) 5. Fjarskipti: Farsímakerfi – Tetrakerfi – Ljósleiðaravæðing 6. Almenningsamgöngur 7. Hitaveitur – Raforkukerfi <p>Þegar þessum upplýsingum hefur verið safnað saman þá er kominn upplýsingagrunnur fyrir sveitarstjórnarmenn á Norðurlandi vestra til að gera sameiginlega áætlun í þeim málaflokkum sem snúa að ríkinu. Þá verði hafist handa við forgangsröðun heimamanna og hún kynnt fyrir stjórnvöldum.</p>
Framkvæmdaaðili	SSNV
Samstarfsaðilar	Vegagerðin, Landsnet, Rarik, Míla og aðrir sem geta veitt upplýsingar er gagnast þessari samantekt. Sveitarfélögin á Norðurlandi vestra.
Tengsl við sóknaráætlun 2015-2019	„Gæta þarf vel að samkeppnishæfni landshlutans og treysta þarf þá innviði sem eru forsenda uppbyggingar á svæðinu, þ.m.t. uppbyggingu vega- og flutningskerfis, almenningsamgangna, fjarskiptakerfis, hita- og raforkukerfis og fleiri þátta sem stuðlað geti að samkeppnishæfni landshlutans í atvinnumálum.“ Bls. 6 „Litið verði á Norðurland vestra sem eina heild við skipulag og uppbyggingu atvinnu, menningar og menntunar. Áhersla verði lögð á samstarf og samvinnu, samnýtingu starfskrafta og eflingu trausts innan landshlutans.“ Bls. 3 „Þrýsta þarf á stjórnvöld að vinna betur að uppbyggingu þeirra innviða landshlutans sem eru á ábyrgð ríkisins, s.s. bættra samgangna og opnun fluggáttar á Norðurlandi.....“ Bls. 6 „Árið 2025 hafi íbúum á Norðurlandi vestra fjölgað og fjölbreytni í atvinnulífi aukist, þá einkum störf fyrir menntað fólk af báðum kynjum. Hér séu góðar samgöngur og almennt sterkir innviðir sem styrkja samfélagið og alla uppbyggingu þess.“ Bls. 3
Árangursmælikvarðar	Niðurstöður samantektarinnar verði tilbúnar fyrir haustþing SSNV 2017 og forgangsröðun svæðisins liggja fyrir eftir ársþing SSNV í apríl 2018.

Lokaafurð	Forgangsröðuð samantekt um stöðu mála í formi skýrslu / Samgönguáætlun Norðurlands vestra 2018-2025
Tímarammi	2017 - 2018

Verkefni 2	Heiti verkefnisins Stuðningur við styrkþega Uppbyggingarsjóðs og Atvinnu- og nýsköpunarsjóðs
Markmið (1-2 setningar)	Markmið þessa verkefnis er að auka líkur á góðum árangri verkefna sem styrkt eru með framlögum frá Uppbyggingarsjóði Sóknaráætlunar og Atvinnu- og nýsköpunarsjóði Norðurlands vestra.
Stutt verkefnalýsing (útdráttur úr verkefnalýsingu)	Gert er ráð fyrir að kosta sérfræðiráðgjöf til valinna verkefna sem hljóta styrki úr Uppbyggingarsjóði og Atvinnu- og nýsköpunarsjóði Norðurlands vestra. Þau verða valin t.d. með tilliti til þess hver þekking styrkþega er á því sviði sem hann er að fá styrkinn útá. Samtal um mögulega aðstoð verður tekið samhliða samningsgerð varðandi styrkinn og í því samtali reynt að komast að því hvort aðstoð sérfræðinga, SSNV eða aðkeypra, auki líkur á góðum árangri viðkomandi verkefnis. Með því að kosta sérfræðiráðgjöf er átt við að sú ráðgjöf sem styrkþegar þurfa á að halda verði ekki fengin nema gegn greiðslu m.ö.o. er ekki tiltæk innan SSNV eða aðila sem sinna almennri ókeypis ráðgjöf. Með verkefninu er verið að víkka út og samtvinna hlutverk SSNV og Uppbyggingarsjóðs með því að komið verði inn í verkefnin á frumstigi, boðin fram aðstoð starfsmanna SSNV atvinnuþróunar (frítt), en jafnframt aðstoð sérfræðinga sem ekki eru „innan húss“ og eru jafnvel mjög sérhæfðir. Fyrirmyndin að þessu verkefni er að nokkru leyti sótt til Startup Reykjavík
Framkvæmdaaðili	SSNV
Samstarfsaðilar	KPMG – NMÍ – Arion banki – Landsbanki– Háskólarnir – Startup Reykjavík o.fl.
Tengsl við sóknaráætlun 2015-2019	„Styðja þarf við og styrkja þá starfsemi og styrkleika sem fyrir eru á svæðinu, t.d. með nýsköpun og fullvinnslu í landbúnaði og sjávarútvegi og hvetja jafnframt til nýsköpunar í ferðaþjónustu og öðrum greinum atvinnulífs. Stuðla þarf að því að fjölga hlutfallslega störfum sem snúa að rannsóknun, þróun, tækni og skapandi greinum.“ Bls. 6 „Leggja þarf áherslu á fjölgun starfa tengdum rannsóknum, tækni og vísindum.“ Bls. 8 „Árið 2025 hafi íbúum á Norðurlandi vestra fjölgað og fjölbreytni í atvinnulífi aukist, þá einkum störf fyrir menntað fólk af báðum kynjum.“ Bls. 3
Árangursmælikvarðar	Lagt verður mat á það hvort þessi stuðningur auki líkur á að verkefni skili tilætluðum árangri, t.d. í <u>fjölgun starfa</u> eða <u>öðrum þáttum sem verkefnin ganga út á</u> . Það verður gert með samanburði við verkefni sem ekki hafa notið stuðnings af þessu tagi. Árangur verði einnig mældur með könnun meðal þeirra sem þessarar aðstoðar njóta. Einnig fjölda þeirra verkefna sem taka þátt í verkefninu.
Lokaafurð	Stutt samantekt um feril þeirra verkefna sem fá þennan sérstaka stuðning og niðurstöður átaksins m.t.t. fjölgunar starfa eða annarra mælanlegra viðmiða t.d. veltuaukningar.
Tímarammi	2017-2018

Verkefni 3	Heiti verkefnisins Heildstæð samantekt á heilbrigðisþjónustu í landshlutanum og samanburður við sambærilegan landshluta
Markmið (1-2 setningar)	Markmiðið er að sjá á einum stað hvaða þjónusta er veitt í heilbrigðismálum á Norðurlandi vestra, ásamt því að niðurstöðurnar séu bornar saman við sambærilegan landshluta. Auk þess liggi fyrir hvaða þætti heilbrigðisþjónustunnar sé brýnast að lagfæra eða innleiða í landshlutanum.
Stutt verkefnalýsing (útdráttur úr verkefnalýsingu)	<p>Í íbúakönnun sem SSNV lét framkvæma haustið 2016 kom fram að 80% íbúanna lögðu áherslu á mikilvægi góðrar heilbrigðisþjónustu á Norðurlandi vestra.</p> <p>Á undanförunum árum hefur t.d. stjórnun heilbrigðisþjónustunnar verið færð út fyrir landshlutann og tilheyra heilbrigðisstofnanirnar á svæðinu nú tveimur öðrum landsvæðum, Heilbrigðisstofnun Norðurlands og Heilbrigðisstofnun Vesturlands. Teknar verði saman allar mögulegar/tiltækar upplýsingar (m.a. greiningu Nordregio og Byggðastofnunar um aðgengi að heilbrigðisþjónustu á Íslandi) um stöðu málaflokksins m.t.t. þeirrar þjónustu sem er í boði og m.a. skoðað hvaða þættir heilbrigðisþjónustu vantar helst í landshlutann m.t.t. fjölda þeirra sem mundu nota viðkomandi þjónustu. Mögulega þarf að gera könnun meðal íbúa landshlutans varðandi þá þætti sem helst vantar uppá. Í framhaldi verður efnt til samtals við heilbrigðisstofnanir/heilbrigðisyfirvöld/landlækni um þá þætti sem mestur skortur er á, um úrbætur.</p> <p>Gert ráð fyrir að verkefnið verði að verulegu leyti unnið af rannsóknarstofnun, s.s. HÍ eða HA</p>
Framkvæmdaaðili	SSNV
Samstarfsaðilar	Rannsóknarstofnanir háskóla – Landlæknir - Heilbrigðisstofnanir
Tengsl við sóknaráætlun 2015-2019	<p>„Árið 2025 verði á Norðurlandi vestra auðugt mannlíf, öflugt menningarlíf og svæðið þekkt sem <u>góður búsetukostur</u> fyrir fjölskyldufólk...“</p> <p>„Árið 2025 hafi íbúum á Norðurlandi vestra fjölgað og fjölbreytni í atvinnulífi aukist, þá einkum störf fyrir menntað fólk af báðum kynjum. Hér séu góðar samgöngur og <u>almennt sterkir innviðir</u> sem styrkja samfélagið og alla uppbyggingu þess.“ Bls. 3</p> <p>„Gæta þarf vel að samkeppnishæfni landshlutans og <u>treysta þarf þá innviði sem eru forsenda uppbyggingar á svæðinu</u>, þ.m.t. uppbyggingu vega- og flutningskerfis, almenningsgangna, fjarskiptakerfis, hita- og raforkukerfis og fleiri þátta sem stuðlað geti að samkeppnishæfni landshlutans í atvinnumálum.“ Bls. 6</p>
Árangursmælikvarðar	Fyrir liggi heildarsamantekt á stöðu heilbrigðismála á Norðurlandi vestra ásamt greiningu á því hvaða þætti er brýnast að bæta.
Lokaafurð	Ítarleg skýrsla um niðurstöður úttektarinnar.
Tímarammi	2017
Verkefni 4	Heiti verkefnisins Könnun á möguleikum á smávirkjunum á Norðurlandi vestra
Markmið (1-2 setningar)	Markmið verkefnisins er að fjölga smávirkjunum í landshlutanum, þ.e. virkjunum undir 10 MW og þar með að skjóta frekari stoðum undir búsetu í dreifbýli í landshlutanum.

Stutt verkefnalýsing (útdráttur úr verkefnalýsingu)	<p>Aflað verði upplýsinga um allt að 40 líklega virkjunarkosti í landshlutanum. Upplýsingarnar skulu að lágmarki innihalda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kortlagningu vatnsfalla og líklegra virkjanakosta og áætlað vatnasvið - Gróft mat á helstu kennistærðir virkjana, s.s. virkjað rennsli, fallhæð, afl og orkuframleiðsla, mat á vatnsmiðlun - Líkleg umhverfisáhrif - Mat á tengingum við dreifikerfi <p>Verkefnið kynnt fyrir landeigendum og öðrum sem mögulega gætu komið að virkjanafarmkvæmdum. SSNV fylgir verkefninu eftir og reynir að koma því til leiðar að sem flestir af hagkvæmum kostum verði virkjaðir. Smávirkjanir í rekstri í landshlutanum eru nú innan við tíu</p>
Framkvæmdaaðili	SSNV - samið verði við verkfræðistofu að vinna verkefnið að hluta
Samstarfsaðilar	Orkustofnun, sveitarfélög og landeigendur
Tengsl við sóknaráætlun 2015-2019	Í kafla 5.1 kemur m.a. eftirfarandi fram: „Sérstaklega verði horft til þeirra möguleika sem svæðið býður uppá frá náttúrunnar hendi, <u>nýtingu orku</u> “ og „gæta þarf vel að samkeppnishæfni landshlutans og treysta þarf þá innviði sem eru forsenda uppbyggingar á svæðinu, þ.m.t. hita- og raforkukerfis“
Árangursmælikvarðar	Fjöldi nýrra smávirkjana á Norðurlandi vestra að 4 árum liðnum.
Lokaafurð	Skýrsla um þá kosti sem fyrir hendi eru
Tímarammi	Skýrsla verði tilbúin í febrúar 2018 og að vinna við kynningar og þessháttar verði lokið fyrir 1. maí 2018
	<p>Um þessar mundir eru gríðarlegir erfiðleikar í sauðfjárrækt. Enginn landshluti á eins mikið undir þeirri grein og Norðurland vestra. Ef boðaður tekjusamdráttur verður að veruleika mun það hafa alvarlegar afleiðingar fyrir alla íbúa landshlutans. Tekjusamdrátturinn í landshlutanum, bara af minnkuðum tekjum bænda, svarar til þess að tekjur hveftrar einustu 5 manna fjölskyldu í landshlutanum lækki um ríflega 300 þúsund krónur á ári.</p> <p>Stjórn SSNV þykir full ástæða til að þau verkefni, sem ráðist verður í á næstu mánuðum, hafi það að markmiði að auka möguleika fólks í dreifbýli til áframhaldandi búsetu með því að setja fleiri stoðir undir tekjuöflun íbúanna.</p> <p>Verði þetta verkefni samþykkt verður óskað eftir stuðningi við áhersluverkefni 2018 (Um stuðning við hönnun, kostnaðar- og arðsemismat smávirkjana). Það verkefni er hugsað þannig að unnt verði styðja við þá sem munu vilja kostnaðar-/arðsemismeta smávirkjanir á landi sínu.</p>
Verkefni 5	Heiti verkefnisins Beint frá býli - stuðningur
Markmið (1-2 setningar)	Markmið þessa verkefnis er að auka tekjur sauðfjárnænda.
Stutt verkefnalýsing (útdráttur úr verkefnalýsingu)	Verkefnið felst í því að auðvelda bændum að afla sér þekkingar á heimavinnslu matvæla, vöruþróun, markaðssetningu og sölu afurða. Það verður gert með námskeiðshaldi og annarri aðstoð við ofangreinda þætti.
Framkvæmdaaðili	SSNV
Samstarfsaðilar	Farskóli Norðurlands vestra, félög sauðfjárnænda á Norðurlandi vestra, Matarauður Íslands og Biopol ehf.

Tengsl við sóknaráætlun 2015-2019	Gr. 5.1 Nauðsynlegt er að skapa hér eftirsóknarverð og vel launuð störf fyrir menntað vinnuafli af báðum kynjum. Sérstaklega verði horft til þeirra möguleika sem svæðið býður uppá frá náttúrunnar hendi, nýtingu orku, ferðaþjónustu, landrýmis og þekkingar á sviði landbúnaðar og sjávarútvegs. Þá er einnig mikilvægt að vinna að virðisaukningu þeirrar hrávöru sem hér er framleidd.
Árangursmælikvarðar	Fjöldi þátttakenda á námskeiðum og fjöldi býla sem hefur sölu beint frá býli
Lokaafurð	Samantekt um verkefnið í skýrsluformi
Tímarammi	Sept. 2017 – apríl 2018
Verkefni 6	Heiti verkefnisins Kortlagning hverasvæða
Markmið (1-2 setningar)	Markmiðið er að auðvelda eigendum hverasvæða og sveitarfélögum að hefja nánari skoðun á nýtingu hverasvæða, t.d. með uppbyggingu hitaveitna, raforkuframleiðslu eða til annarra nota.
Stutt verkefnalýsing (útdráttur úr verkefnalýsingu)	Verkefnið snýst um að safna þeim upplýsingum sem til eru um hverasvæði í landshlutanum en einnig að leggja mat á svæðin og mögulega nýtingu þeirra. Í því felst m.a. skoðun á hverasvæðum á hálendinu og möguleikar á hitaveituvæðingu sveitanna. Auk þess yrðu kannaðir aðrir nýtingarmöguleikar s.s. raforkuframleiðsla.
Framkvæmdaaðili	SSNV – samið verði við verkfræðistofu að vinna verkefnið að hluta
Samstarfsaðilar	Orkustofnun, sveitarfélög og landeigendur
Tengsl við sóknaráætlun 2015-2019	Í kafla 5.1 kemur m.a. eftirfarandi fram: „Sérstaklega verði horft til þeirra möguleika sem svæðið býður uppá frá náttúrunnar hendi, nýtingu orku“ og „gæta þarf vel að samkeppnishæfni landshlutans og treysta þarf þá innviði sem eru forsenda uppbyggingar á svæðinu, þ.m.t. hita- og raforkukerfis“
Árangursmælikvarðar	Fjöldi þeirra staða sem mögulegt og hagkvæmt gæti verið að nýta
Lokaafurð	Skýrsla
Tímarammi	Febrúar 2018